

[Undervisningsministeren.]

bløffende hurtigt, efter at dens forudsætning var klar, og så vil der dermed være givet et godt grundlag for Risøs arbejde i de kommende år.

Johan Philipsen: Når ministeren spørger, om vi fastholder og står på atomkraftudvalgets beretning, så beder jeg lægge mærke til, at jeg har sagt, det er ingen bibel. Jeg er i hvert fald meget hurtigt gået væk fra atomkraftudvalgets beretning. Jeg har bedt ministeren lægge mærke til, hvad de økonomiske professorer har skrevet til afslutning. Så har jeg peget på naturgasområdet. Jeg har ved denne lejlighed også peget på den begyndende standardisering af et håndværksområde; vi har hidtil ganske vist haft et håndværksområde i stor skala på fabrikkerne, men det har alligevel i sin egentlige form været et håndværksområde med separate tegninger for hver eneste maskine og alt, hvad dertil hører. Den situation tror jeg altså ikke på holder alverdens længe ud i fremtiden. Dertil skal knyttes et andet forhold. Det har ikke været os muligt at få fremdraget nogen regnskaber for atomkraftværker i drift eller for, hvor stor en del af året der har været brug for dem.

Jeg har for så vidt ingen yderligere bemærkninger til ministerens sidste ord, hvor han sammenligner Risøs udgifter med universiteternes. En af de ting, jeg har glædet mig over, er da, at man for så vidt indirekte har anerkendt vore synspunkter. Vi fik købt en vogn vel stor, men så må det altså forblive derved indtil videre. Jeg er enig med ministeren i hans syn på undervisning osv., men jeg tror nok, vi får svært ved at fastholde det tempo, vi har haft de senere år; hvis vi skal blive ved med at tredoble og firdoble det hidtidige tempo, taber vi pusten.

Så har jeg et par enkelte ting, jeg gerne vil have sagt. For det første som svar på denne sætning: vi kan ikke tage sådan en debat hvert år. Vi har inden for venstre gjort os ganske klart, inden vi rejste debatten, at en debat om et enkelt område, den skal gå i dybden ét år; ellers kan man fortsætte hvert år, og så gør man fortræd.

Må jeg så om femårsplanen også forhåbentlig vældig klart få sagt: hvis man opfatter den som en plan i dette ords egentlige

betydning, så lider man igen skuffelser. Det kan højst blive en prognose for de sidste 4 af de 5 år og en plan for det første år. Det skal nok vise sig at blive en bugtet vej fremover, men planen og kravene om planen har efter min mening værdi, fordi den tvinger alle til at trække fremover, og den vil få den sidevirkning, at der bliver en meget bedre mulighed for folketinget til at følge med i og vurdere de ændringer, der sker. Her vil jeg gerne drage en parallel. Jeg har i udvalget efterlyst den beretning, der kommer fra det svenske rigsdagsudvalg — formodentlig om lang tid. Når jeg har læst den engang til sin tid, formoder jeg, at jeg vil lægge den bort med omtrent følgende ord: nå, det var altså historien om, hvordan det gik under de forudsætninger og de ustandselige ændringer af forudsætningerne; det er der ingen grund til at opholde sig mere ved. Men hvad der også var i mine tanker med hensyn til planen, det var, at jeg, når jeg har læst den, antagelig må føje til: men jeg ser et direktionskontor, der var meget hurtigt til at sætte nye signaler ud fra de ændrede forudsætninger. Derfor beder jeg om, at det ikke bliver opfattet sådan, at kravet fra venstres side om en plan betyder en fastlåsning 5 år ud i fremtiden, for så ville vi efter min mening ende i noget helt forfærdeligt noget.

Så vil jeg gerne sige noget om hensynet til medarbejderne på Risø. I mine tanker har jeg de falske forventninger, som vi desværre har været med til at skabe fra elværkernes side, hvad jeg har måttet skrive for åbent tæppe ved denne lejlighed. Der er også indirekte et væsenshensyn til medarbejderne. Når jeg ser på mine medarbejdere, så vil jeg gerne stille store krav til dem, men jeg er hundeanngst for at opstille mål for dem, som de ikke kan opfylde, for så ved jeg, at der kommer en dag, hvor jeg må skuffe dem. Det er det, vi i fællesskab har gjort med vor nationale forfængelighed. Det er både fra industriens og fra elværkernes side desværre på et alt for sent tidspunkt blevet sagt, hvad man mente, og et bekvemmelighedssynspunkt, der jo altid er lidet flatterende, har alt for længe holdt os tilbage, idet vi godt kunne have sagt på et tidligere tidspunkt af hensyn til det tunge ansvar ved beslutningen om